

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
Дніпропетровське обласне територіальне відділення

РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

28.12.2018 р.

м. Дніпро

№ 54/18-р/к

Справа №43/06-03-1/17

*Про закриття провадження
без прийняття рішення по суті*

За результатами розгляду справи №43/06-03-1/17, розпочатої розпорядженням адміністративної колегії Дніпропетровського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 31.08.2017 року № 45/01-15/06-17р за ознаками порушення законодавства про захист економічної конкуренції в діях публічного акціонерного товариства «Криворіжгаз» передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку у вигляді дій чи бездіяльності суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку, було встановлено, що досліджені дії відносяться до компетенції Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Враховуючи наведене, адміністративною колегією Дніпропетровського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України було прийнято рішення у справі № 43/06-03-1/17 про закриття провадження, без прийняття рішення по суті.

Адміністративної колегії Дніпропетровського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання про попередні висновки у справі, Третього відділу досліджень і розслідувань Дніпропетровського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі – територіальне відділення) від 31.12.2018 року № 54-03/48п, та матеріали справи № 43/06-03-1/17 розпочатої розпорядженням адміністративної колегії від 31.08.2017 року № 45/01-15/06-17 за ознаками порушення законодавства про захист економічної конкуренції в діях публічного акціонерного товариства «Криворіжгаз» передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку у вигляді дій чи бездіяльності суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку

ВСТАНОВИЛА

1.ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

1) 31.08.2017 року розпорядженням адміністративної колегії Дніпропетровського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України № 45/01-15/06-17р було розпочато розгляд справи №43/06-03-1/17.

2) 17.10.2017 року листом №Кг007.1-ЛВ-17999-1017 від ПАТ «Криворіжгаз» були отримані пояснення по справі.

- 3) 14.12.2018 року листом від 54-02/1946 ПАТ «Криворіжгаз» було надіслано подання про попередні висновки у справі.
- 4) 14.12.2018 року листом від 54-02/1947 ПАТ «Криворіжгаз» було повідомлено про засідання адміністративної колегії.
- 5) 14.12.2018 року листом від 54-02/1944 гр. Чафран І. М. було надіслано подання про попередні висновки у справі.
- 6) 14.12.2018 року листом від 54-02/1945 гр. Чафран І. М. було повідомлено про засідання адміністративної колегії.
- 7) 14.12.2018 року листом від 54-02/1949 гр. Грицько О. О. було надіслано подання про попередні висновки у справі.
- 8) 14.12.2018 року листом від 54-02/1948 гр. Грицько О. О. було повідомлено про засідання адміністративної колегії.

2. СТОРОНИ У СПРАВІ

ПОЗИВАЧ

- 9) Побутовий споживач Чафран І. М., який мешкає за адресою: вул. Гданцівська 118а, м. Кривий Ріг.
- 10) Побутовий споживач Грицько О. О., який мешкає за адресою: вул. Сергія Колачевського 58/37, м. Кривий Ріг.

ВІДПОВІДАЧ

- 11) Публічне акціонерне товариство «Криворіжгаз» (надалі – ПАТ «Криворіжгаз», Товариство).
- 12) Місцезнаходження ПАТ «Криворіжгаз»: пр. Металургів, 1, м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, 50051.
- 13) Ідентифікаційний код - 03341397
- 14) ПАТ «Криворіжгаз» здійснює свою діяльність на підставі ліцензій, виданих Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (надалі – НКРЕКП, Комісія, Регулятор), щодо розподілу природного, нафтового газу і газу (метану) вугільних родовищ, а отже, в розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», є суб'єктом господарювання.
- 15) ПАТ «Криворіжгаз» має у тимчасовому користуванні державне майно, яке не підлягає приватизації і використовується для забезпечення транспортування та розподілу природного газу, а саме: розподільні газопроводи, споруди на них і транспортні засоби спеціального призначення.
- 16) Споживачами ПАТ «Криворіжгаз» є, зокрема, побутові споживачі - фізичні особи, яким на договірних засадах надаються платні послуги з розподілу природного газу, як невід'ємної складової послуги газопостачання на території міста Кривий Ріг, окрім Інгулецького району міста Кривого Рогу та Криворізького району Дніпропетровської області, окрім міста Інгульця.
- 17) Особливими умовами Ліцензії передбачено, що ПАТ «Криворіжгаз» є єдиним суб'єктом господарювання, який здійснює розподіл природного газу в вищезазначених територіальних межах.
- 18) Діяльність з розподілу природного газу, відповідно до Закону України «Про природні монополії», віднесено до сфери діяльності суб'єктів природних монополій.
- 19) Отже, в розумінні статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у 2016, 2017 році та поточному періоді 2018 року, на ринку розподілу природного газу в територіальних межах міста Кривий Ріг та Криворізького району Дніпропетровської області, окрім міста Інгульця та Інгулецького району міста Кривого Рогу становище ПАТ «Криворіжгаз» має ознаки монопольного (домінуючого), оскільки на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.

3. ПРАВОВА КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ВІДПОВІДАЧА

- 20) У Заяві по суті повідомлено, що 15.10.2016 року, представниками ПАТ «Криворіжгаз» за заявою гр. Чафран І. М., який мешкає за адресою: вул. Гданцівська 118а, м. Кривий Ріг (надалі – Споживач) було демонтовано його газовий лічильник для проведення періодичної повірки.

21) Відповідно до акту про демонтаж засобу вимірювальної техніки №6929 від 15.10.2016 року, механічних пошкоджень та ознак самовільного втручання в роботу газового лічильника виявлено не було.

22) За результатами періодичної повірки газовий лічильник Споживача було визнано непридатним до подальшого використання у зв'язку з пошкодженням кришки відлікового механізму, про що було складено довідку від 27.10.2016 року №Т-ДН-3139/16 та повідомлено Споживача.

23) Як зазначає Споживач, ПАТ «Криворіжгаз» відмовило йому у ремонті або установці нового газового лічильника за кошти Товариства.

24) *Пунктом 5, глави 8 Кодексу газорозподільних систем, який затверджено постановою НКРЕКП від 11.08.2016 року №1418 (надалі - Кодекс) передбачено, якщо лічильник газу, що перебуває у власності побутового споживача, визнаний відповідним органом у сфері метрології та метрологічної діяльності непридатним до подальшої експлуатації, рішення про доцільність його ремонту приймає Оператор ГРМ, враховуючи технічні та економічні чинники. У разі прийняття Оператором ГРМ рішення про доцільність ремонту Оператор ГРМ зобов'язаний встановити відремонтований лічильник газу побутового споживача протягом двох місяців з дати його зняття. У разі прийняття Оператором ГРМ рішення про недоцільність проведення ремонту лічильника газу Оператор ГРМ зобов'язаний протягом п'ятнадцяти робочих днів після результатів проведення періодичної повірки (але не пізніше двомісячного строку після зняття лічильника газу на періодичну повірку) безкоштовно встановити власний розрахунковий лічильник газу (аналогічного типорозміру) для подальших комерційних розрахунків і в цей самий строк повернути побутовому споживачу його лічильник газу та письмово повідомити споживача про результати проведення періодичної повірки і прийняте рішення щодо недоцільності ремонту лічильника газу. У такому разі побутовий споживач не може відмовитись від встановлення лічильника газу Оператора ГРМ.*

25) Під час розгляду заяви Споживача, територіальним відділенням на адресу ПАТ «Криворіжгаз» було направлено вимогу про надання інформації від 16.03.2017 року. Відповідно до вимоги, Товариству необхідно було надати до територіального відділення пояснення та документи, зокрема щодо взаємовідносин зі Споживачем.

26) У відповіді на вимогу ПАТ «Криворіжгаз» зазначило, що 05.04.2017 року за адресою Споживача було встановлено новий газовий лічильник (акт від 05.04.2017 року).

27) Таким чином, у ході розгляду заяви, Товариство забезпечило комерційний облік природного газу за адресою Споживача.

28) В той же час, Товариство встановило газовий лічильник за адресою Споживача з порушенням строків передбачених Кодексом (пізніше двомісячного строку після зняття лічильника газу на періодичну повірку).

29) Оскільки газовий лічильник Споживача було демонтовано для проведення періодичної повірки 15.10.2016 року, то граничний термін установки нового газового лічильника був 16.12.2016 року.

30) Під час розгляду справи № 43/06-03-1/17, до територіального відділення надійшла заява гр. Грицько О. О. (вул. Сергія Колачевського 58/37, м. Кривий Ріг) (надалі – Споживач 2) щодо аналогічних дій з боку ПАТ «Криворіжгаз».

31) Як повідомив Споживач 2 06.03.2017 року, представниками ПАТ «Криворіжгаз» було демонтовано його газовий лічильник для проведення періодичної повірки.

32) За результатами періодичної повірки газовий лічильник Споживача 2 було визнано непридатним до подальшого використання у зв'язку з тим, що «оберткові поршні заклинюють», про що було складено довідку про непридатність засобу вимірювальної техніки від 09.03.2017 року №Т-ДН-913/17 та повідомлено Споживача 2.

33) Як зазначає Споживач 2, ПАТ «Криворіжгаз» відмовило йому у забезпеченні комерційного обліку природного газу за кошти Товариства.

34) Відповідно до пояснень Споживача 2, у зв'язку з тим що він відмовився встановлювати новий газовий лічильник за власні кошти, йому було нараховано неіснуючу заборгованість у зв'язку з чим газопостачання за його адресою було припинено 30.03.2017 року (акт про припинення газопостачання від 30.03.2017 року).

35) Споживач 2 за власні кошти направив газовий лічильник для ремонту до заводу виробника ДП «Новатор».

36) Листом від 11.05.2017 року № Кг 01.3-ЛВ-6837-0517, ПАТ «Криворіжгаз» повідомило Споживача 2, що для установки нового газового лічильника за його адресою, йому необхідно звернутись з письмовою заявою до центрів обслуговування Товариства.

37) В той же час, зазначений лист Товариство направило Споживачу 2 після закінчення двомісячного строку визначеного Кодексом для безкоштовного встановлення власного розрахункового лічильника газу (аналогічного типорозміру) для подальших комерційних розрахунків (лист датовано 11.05.2017 року, а строк минув 06.05.2017 року).

38) 27.07.2017 року за адресою Споживача 2 було встановлено його відремонтований газовий лічильник (акт від 27.07.2017 року), а 21.08.2017 року – відновлено газопостачання (акт від 21.08.2017 року №393).

39) Таким чином, у ході розгляду заяви, Товариство забезпечило комерційний облік природного газу за адресою Споживача 2 та відновило газопостачання.

40) В той же час, Товариство встановило газовий лічильник за адресою Споживача 2 з порушенням строків передбачених Кодексом (пізніше двомісячного строку після зняття лічильника газу на періодичну перевірку).

41) Оскільки газовий лічильник Споживача 2 було демонтовано для проведення періодичної перевірки 06.03.2017 року, то граничний термін забезпечення комерційного обліку за адресою Споживача 2 - 06.05.2017 року.

42) Таким чином, дослідженні дії ПАТ «Криворіжгаз» були припинені під час розгляду цієї справи та були усунуті наслідки таких дій.

43) Інших фактів, які б могли свідчити про системність дій ПАТ «Криворіжгаз» у вигляді недотримання строків установки газових лічильників побутовим споживачам після проведення періодичної перевірки під час дослідження не встановлено.

44) А відтак, в ході дослідження було встановлено, що дії ПАТ «Криворіжгаз», щодо недотримання вимог Кодексу у вигляді недотримання строків установки газових лічильників побутовим споживачам після проведення періодичної перевірки, не мають відчутного впливу на умови конкуренції на ринку.

4. ВИСНОВКИ ПО СПРАВІ

45) *Статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що економічна конкуренція - економічна конкуренція (конкуренція) – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.*

46) *Статтею 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що цим Законом регулюються відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю із суб'єктами господарювання; суб'єктів господарювання з іншими суб'єктами господарювання, із споживачами, іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією. Цей закон застосовується до відносин, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію на території України.*

47) Таким чином, органи Антимонопольного комітету України не наділені повноваженнями щодо здійснення контролю за дотриманням положень інших галузей законодавства, крім законодавства про захист економічної конкуренції.

48) Як зазначено вище (сторінка 2 цього подання), відносини, що були предметом дослідження регулюються Кодексом.

49) Кодекс регулює взаємовідносини між Оператором ГРМ та суб'єктами ринку природного газу, а також визначає правові, технічні, економічні та організаційні засади функціонування газорозподільних систем.

50) *Ліцензійними умовами провадження господарської діяльності з розподілу природного газу, затвердженими постановою НКРЕКП від 16.02.2017 року № 201, передбачено, що ліцензіат повинен дотримуватись вимог чинного Кодексу газорозподільних систем (2 розділ, пункт 2.2 підпункт 14).*

51) Відповідальність за порушення законодавства, що регулює функціонування ринку природного газу передбачена статтею 59 Закону України «Про ринок природного газу».

52) Законом України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (стаття 17) до повноважень Комісії віднесено, зокрема, забезпечення захисту прав та законних інтересів споживачів товарів (послуг), які виробляються (надаються) суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, розгляд звернень таких споживачів та врегулювання спорів, надання роз'яснень з питань застосування нормативно-правових актів Регулятора.

53) Статтею 22 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» передбачено, що Регулятор застосовує штрафні санкції до суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, у розмірах, встановлених цим Законом, та зокрема Законом України «Про ринок природного газу».

54) А відтак вирішення питань, які були предметом розгляду в цій справі, відноситься до компетенції НКРЕКП.

55) Статтею 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що розгляд справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції підлягає закриттю без прийняття рішення по суті, зокрема якщо справа не підлягає розгляду в Антимонопольному комітеті України, його територіальному відділенні.

Враховуючи викладене, керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 26 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 року №5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 року за №90/299, пунктом 1 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України від 30.03.2001 № 291/5482 (зі змінами та доповненнями)

ВИРІШИЛА

1. Прийняти рішення про закриття провадження у справі № 43/06-03-1/17, без прийняття рішення по суті.

Голова адміністративної колегії

О. Я. ТУРКОВСЬКИЙ